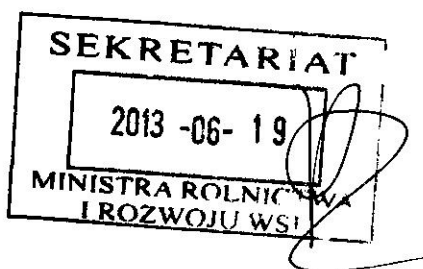

KRIR/MR/ 431 /2013

Warszawa, 18.06.2013 r.

Pan
Stanisław Kalemba
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

Przesyłając w załączeniu wniosek Krajowej Rady Izb Rolniczych przyjęty na posiedzeniu w dniu 22 maja br. Zarząd KRIR zwraca się do Pana Ministra o przedstawienie interpretacji przepisów oraz kryteriów, jakie będą stosowane przy wydawaniu decyzji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotyczących zwrotu płatności rolnośrodowiskowych za dwa lata wstecz w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego PROW 2007-2013 w świetle zapisów rozporządzenia Komisji Europejskiej nr. 65/11.

Pozostaję z poważaniem

PREZES
Krajowej Rady Izb Rolniczych
Wiktor Szmulewicz

Załącznik: jak wyżej

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Wniosek

W imieniu Podlaskiej Izby Rolniczej, w związku z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z dnia 15 marca 2013 r., poz. 361), dostosowującego zapisy art. 1 ust. 1 akapit drugi Rozporządzenia Komisji nr 65/2011, wnioskuję o wystąpienie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z zapytaniem, jakimi kryteriami zamierza się kierować przy odbieraniu przyznanych płatności rolnośrodowiskowych za dwa lata wstecz oraz dlaczego rolnicy nie zostali poinformowani o przyjętych rozwiązaniach w momencie podpisywania zobowiązań rolnośrodowiskowych.

Uzasadnienie

Wraz z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z dnia 15 marca 2013 r., poz. 361), dalej jako „Rozporządzenie”, nagłośniona została sprawa możliwości odbioru na jego podstawie przyznanych płatności rolnośrodowiskowych za okres od 2011 r. w stosunku do osób, które rozpoczęły wtedy realizację programu rolnośrodowiskowego. Zauważyć należy, iż przepisy unijne w tym zakresie nie zmieniły się od 2011 r. Rozporządzenie powtarza również w tym zakresie większość zapisów rozporządzenia ministerialnego, które zostało Rozporządzeniem z 2013 r. uchylone. Jednak w momencie przystępowania do programów rolnośrodowiskowych w 2011 r. rolnicy nie byli informowani o tym, że możliwe będzie ich zobowiązanie do zwrotu płatności rolnośrodowiskowej również za lata, za które otrzymali oni już wypłaty, na dzień dzisiejszy nawet do dwóch lat wstecz. Zastanawia więc okoliczność nagłośnienia tej informacji- dlaczego przy wręcz niezauważalnej zmianie regulacji w zakresie okoliczności, w których rolnik zobowiązany jest do zwrotu płatności, przy przepisach rozporządzenia unijnego obowiązujących od 2011 r. tak obecnie akcentowana jest ta możliwość, dlaczego nikt nie poinformował o tym rolników, gdy przystępowali do programu. W aktualnej sytuacji pozostają oni w sytuacji bez wyjścia, jako że rezygnacja z realizowania projektu również wiąże się z obowiązkiem zwrotu płatności.

Ponadto skoro przepis unijny istnieje już od 2011 r., a na tle przepisów krajowych ma zamiar być egzekwowany dopiero od tego roku, pytanie brzmi- dlaczego zwrot płatności w odpowiednim zakresie za kilka lat wstecz nakazany ma być już za pierwsze, nawet nieznaczne naruszenie. **Czy według Ministra rozwiązanie takie zgodne jest z Konstytucją** i dlaczego nie została tu zastosowana zasada proporcjonalności, tak akcentowana w Unii Europejskiej, tj. współmierności ingerencji organów państwowych w życie obywateli. Zaproponowane rozwiązanie ciężko uznać za współmierne do dokonanych naruszeń.

Prosimy również o wyjaśnienie, w jaki sposób przebiegać będzie kontrola i decyzja w sprawie zwrotu płatności za lata poprzednie. Nałożenie takiego obowiązku w świetle powoływanych przepisów nie jest obligatoryjne, należy więc przedstawić kryteria, jakimi kierować się będzie organ decyzyjny przy decydowaniu, czy należy zwrócić jedynie płatność za dany rok, za jeden rok wstecz, czy może za cały okres pobierania płatności.

Należy również wskazać podstawę podejmowania takich decyzji. Nie odnosi się do tego wprost żaden z przepisów Rozporządzenia, a rozporządzenie unijne w art. 18 ust. 1 akapit 2 zawiera regulację ogólną, nakładającą obowiązki, jednak wymagającą doprecyzowania regulacjami krajowymi. Co prawda przepisy rozporządzeń unijnych stosuje się bezpośrednio, jednak do takiego stosowania nadają się jedynie te regulacje, które są wystarczająco precyzyjne i konkretne- podobne jak przepisy krajowych ustaw- często wymagają doprecyzowania wykonawczymi przepisami w drodze rozporządzenia.

Prosimy więc o przedstawienie procedury i przesłanek odebrania płatności rolnośrodowiskowych za lata poprzednie, podstawy prawnej takiego działania, jak również o udzielenie informacji, dlaczego w momencie podpisywania zobowiązań rolnośrodowiskowych rolnicy nie byli informowani o takim obowiązku, a obecnie straszeni są koniecznością zwrotu pobranych już płatności za lata rozliczone, skoro jedną z podstawowych zasad porządku prawnego w demokratycznym państwie prawnym jest zasada pewności prawa i związany z tym zakaz działania prawa wstecz.

Sprawą następną wymagająca dodatkowego wyjaśnienia to - realizacja przez rolników programów RŚ składających wnioski kontynuacyjne w 2013 roku.

Wprowadzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” (Dz. U. z 2013 r., poz. 361) zmiany w ramach Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne uniemożliwiają zmianę wariantów sadowniczych na inne warianty tj. 2.1. Uprawy rolnicze (dla których zakończono okres przestawiania), 2.2. Uprawy rolnicze (w okresie przestawiania), 2.5. Uprawy warzywne (dla których zakończono okres przestawiania), 2.6. Uprawy warzywne (w okresie przestawiania), 2.7. Uprawy zielarskie (dla których zakończono okres przestawiania), 2.8. Uprawy zielarskie (w okresie przestawiania) i odwrotnie. Dopuszcza jedynie zmianę wariantu 2.9 lub 2.10 na gruntach, na których są uprawiane truskawki i poziomki, na wariant pierwszy, drugi, piąty, szósty, siódmy lub ósmy.

§ 6 ust. 1 pkt 4- zmiana miejsca uprawy roślin lub zmiana uprawianej rośliny stanowi zmianę zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach wariantu pierwszego, drugiego, piątego, szóstego, siódmego lub ósmego pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne,

§ 50 ust. 1 - rolnik, który podjął zobowiązanie rolnośrodowiskowe na podstawie rozporządzenia rolnośrodowiskowego z dnia 26 lutego 2009 roku (Dz. U. Nr 33, poz. 262, z późn. zm) w zakresie wariantu 2.9, 2.10, 2.11 lub 2.12 pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne może kontynuować realizację tego zobowiązania zgodnie z wymogami określonymi dla tych wariantów w przepisach rozporządzenia rolnośrodowiskowego z dnia 26 lutego 2009 roku,

§ 50 ust 2 - zmiana zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie o którym mowa w ust. 1 tego przepisu, czyli w zakresie wariantu 2.9, 2.10, 2.11 lub 2.12, jest niedopuszczalna, z wyjątkiem zmiany wariantu 2.9 lub 2.10 pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne realizowanego na gruntach, na których są uprawiane truskawki i poziomki, na wariant pierwszy, drugi, piąty, szósty, siódmy lub ósmy pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne.

Wprowadzone zmiany dotknęły szczególnie rolników, którzy jesienią, zgodnie z obowiązującym w tym czasie prawem (Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 33, poz. 262, z późn. zm). , dokonali zmian w uprawach sadowniczych. Doradcy rolnośrodowiskowi z terenu woj. podlaskiego informują, że prawie w każdym gospodarstwie realizującym pakiet 2. warianty sadownicze zlikwidowano uprawę, lub jej część na jednej działce rolnej a nasadzono na innej. Dosadzono też malinę, porzeczkę i truskawkę bo takie było zapotrzebowanie rynku. Rolnicy Ci nie otrzymają dopłat do tych upraw a zgodnie § 39 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia rolno środowiskowego płatność rolnośrodowiskowa podlega zwrotowi w tej części, która została przyznana do działki rolnej objętej zmniejszeniem.

Dlaczego powyższe dotyczy rolników, którzy zgodnie z Planem działań rolnośrodowiskowych (zgodnie z obowiązującym prawem) dokonali takich nasadzeń jesienią 2012 roku i nie mieli pojęcia o zamiarach MRiRW?